

Шокарева. М: ООО Издательство РОСМЗН- ПРЕСС, 2004, 131 с.

5. Резанов О. История снайперского искусства. – М.: Братика, 2004, 160 с.

Наточій Анатолій Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського держаного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

Актуальність даної теми виступає через положення та тлумачення певних нормативно-правових актів та їх норм. Так, згідно до статті 3 Конституції України життя та здоров'я людини визнається найвищою цінністю [1], тому застосування вогнепальної зброї проти особи, яку затримує поліцейський з цієї позиції можливо трактувати як злочин. Але згідно з положень Закону України «Про Національну поліцію» працівнику поліції надається таке право, за умов передбачених ст. 46 [2]. Тому слід розглянути дану проблему більш широко для повного дослідження.

Відповідно до положень Закону України «Про Національну поліцію» а саме, п.2 ст. 23 поліцейський, для забезпечення виконання обов'язків покладених на нього законом , має право застосовувати в своїй діяльності превентивні заходи та заходи примусу. А згідно зі ст. 42 «Поліція для охорони прав та свобод людини <...> застосовує фізичну силу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю як заходи примусу» [2]. Як правило, під час виконання функцій, покладених на поліцію законом, застосовується фізична сила або спеціальні засоби, вогнепальна зброя застосовується у

виключних випадках із усіх можливих. Тому, користуючись вищесказаним, логічним буде зробити висновок, що закон чітко регламентує право поліцейського застосовувати вогнепальну зброю та чітко вказує на можливість користуватись даним правом.

Яскравим прикладом даної проблематики можливо висвітлити через положення п.5 ч.3 ст.46 закону України «Про Національну поліцію». Дане положення регламентує, що поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю якщо застав особу під час вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, і яка намагається втекти. Таким чином, якщо в практичній ситуації службова особа прийняла пропозицію одержання нею неправомірної вигоди у великих розмірах (ч 4 ст. 368 Кримінального кодексу України – тяжкий злочин) [3] і яка намагатися втекти, то цілком очевидно, що за таких факторів недоцільно застосовувати вогнепальну зброю, так як особа, котра скоїла даний злочин відома і можливе її затримання без застосування зброї. Але якщо схилитися до думки Осадчого І.В. то застосування вогнепальної зброї буде доцільним за умов здійснення тяжкого чи особливо тяжкого злочину насильницького або корисливо-насильницького злочину за умов, якщо особа намагається втекти. В таких випадках слід пам'ятати, що інтенсивність застосування заходів примусу (вогнепальної зброї) визначаються з урахуванням певних факторів, таких як характер злочину, особу підозрюваного, індивідуальних особливостей та ситуації, яка склалася.

Слід зазначити, що поліцейський застосовує вогнепальну зброю як для забезпечення особистої безпеки так і затримання особи, яка вчиняє або вчинила тяжкий чи особливо тяжкий злочин. Якщо в першому випадку захист свого здоров'я та життя викликає менше питань чим другий. Так згідно ст. 207,208 Кримінально-процесуального кодексу України

(далі КПК) затримання – це тимчасове позбавлення свободи особи, в порядку передбаченому законом. Згідно з ст. 131 КПК затримання особи є одним із видів заходів забезпечення кримінального провадження та може застосовуватися як тимчасовий запобіжний захід [4]. Користуючись цим висвітлюється ще одна проблематика. Якщо особа затримана за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину втікає із застосуванням транспортного засобу (п.4 ч.6 ст.46 закону України «Про Національну поліцію») дає право поліцейському застосовувати вогнепальну зброю без попередження. Проблемою постає те, що існує можливість заподіяння смерті підозрюваній особі, тим самим порушуються ст. 131, 207 та 208 КПК, а саме затримання особи в кінцевому випадку ні як не може бути заходом забезпечення кримінального провадження, особу не тимчасово позбавили свободи, а позбавили життя, що викликає ефект колізії між значенням даної норми та її реальним використанням в практиці й в отриманні результату, який не відповідає покликанню даних норм.

Якщо зробити висновок із даного дослідження стає зрозумілим, що зброю краще використовувати тільки для забезпечення особистої безпеки, що також можливо відвести до ст. 36 Кримінального кодексу України саме необхідною обороною. Також в даній статі, а саме в п.5 вказується, що не є перевищенням меж необхідної оборони у разі застосуванні зброї. Тому, якщо в будь-якому випадку можливо забезпечити виконання функцій, покладених на поліцію законом, без зброї, але дуже складним шляхом, краще дотриматися його і стикатися із проблематикою застосування вогнепальної зброї.

Література:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996.
2. Закон України « Про Національну поліцію України» від 02.07.2015року.

3. Кримінально-процесуальний кодекс України : Зі змінами від 28.11.2019 року.

4. Кримінальний кодекс України: Зі змінами від 12.09 2019 року.

Рижкова Світлана Анатолівна,
старший викладач кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСУЧАСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДІЛЬНИЧНИХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ЯК ГАРАНТІЯ РОЗВИТКУ СЛУЖБИ ПРЕВЕНЦІЇ

Дільничний офіцер поліції в силу покладених на нього обов'язків виконує досить широкий спектр завдань із забезпечення правопорядку в межах поліцейської дільниці яку він обслуговує, серед яких відповідно до Наказу МВС України № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» є діяльність, що ґрунтується на принципі взаємодії з населенням на засадах партнерства. Вона має на меті співпрацю з громадянами, громадськими організаціями, установами, підприємствами різних форм власності, також взаємодію з органами державної влади та місцевого самоврядування, населенням й утвореними відповідно до чинного законодавства громадськими формуваннями з охорони громадського порядку; виконання завдань, спрямованих на дотримання прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, тощо.

Діяльність дільничного офіцера (далі-ДОП) здійснюється за відповідними напрямками роботи, які визначаються вищезазначеним наказом, а саме: здійснення профілактичної роботи, спрямованої на